

سپس جهت تکمیل تحصیلات عالی خود عازم حوزه علمیه اصفهان گردید
در آن زمان حوزه اصفهان در ابران شهرت زیادی پیدا کرده بود زیرا استادانی
همچون شیخ محمد تقی صاحب «حاشیه بر معالم» و حجة الاسلام مطلق سید محمد
یاقر شفتی صاحب «مطالع الانوار» و حاجی کریماسی صاحب «الاشارات والمنهاج»
در آنجا به تدریس اشتغال داشتند.

همینکه شیخ محمد علی وارد اصفهان گردید از اول ورود توجهش
به درس مرحوم سید محمد یاقر شفتی جلب شد و چند سالی که در اصفهان بود از
محضر ایشان کسب فیض نمود تا آنکه از طرف آن مرجع نیز به اخذ تصدیق
اجتهاد نائل گردید و به امر استاد خود در سال ۱۲۶۰ هجری قمری برای ترویج
احکام و ارشاد اهالی شیراز به آن شهر عزیمت نمود و در شیراز مورد توجه عامه
قرار گرفت لذا در آن شهر متوطن شد و در مسجد مولاها «مسجد مولای فعلی»
به اقامه جماعت پرداخت و تدریس و سرپرستی طلاب را نیز به عهده گرفت و مرجع
امور شرعی مردم گردید و رساله عملیه «مفتاح العباد» را که خلاصه رساله
صلیه حجة الاسلام شفتی بود برای مقلدین خود طبع و نشر نمود و نیز رساله‌های
در مناسک حج نوشته که اکنون نسخه‌های از آن در خانواده مرحوم آیه الله حاج
میرزا جمال الدین محلاتی موجود است و از قرار مسوع حواشی مفصلی هم
بر کتاب ریاض مرقوم داشته است (۱).

این عالم ربانی هر ماه مبارک رمضان خود شخصا به منبر می‌رفت و مردم را
بایاتان دلنشین و خطابه‌های مؤثر خود بهره‌مند می‌ساخت و علاوه بر مراتب
علمی و مقام اجتهاد، در نهایت ورع و تقوا می‌زیست و نسبت به مال و عنال دنیا در
زهد کامل به سر می‌برد و معتبد و متعهد بود و بر غالب مستحبات مواظبت داشت
و بالاخره پس از ۲۴ سال اقامت در شیراز در سال ۱۲۸۴ هجری قمری در سن

(۱) آیه الله محلاتی، و خاندان سید ساله روحانیت و قناعت ص ۲۲ - ۲۳

۵۶ سالگی به رحمت حق پیوست و جنازه آن مرحوم را به نجف اشرف حمل
نمودند و در جوار مولای متقیان علی علیه السلام در وادی السلام به خاک سپردند و بر
سر مزارش چهارطاقی بنا کردند. و در تاریخ فوت آن مرحوم گفته شده است:

سعی المسطقی والمرضى   ومن على الاقران فى العلم علا
قد رأى الدنيا اذا بريت   ابتمى لله عنها حولا
وانما الوحي فى تاريخه   لمحلات الجنان ارتحلا

مرحوم آخوند محمد علی محلاتی نایب خاندان محلاتی شیراز شریسر
فاضل و جلیل القدر از خود بیجا گذاشت جز دو تن از آنها، که تقریباً در حال
جوانی از دنیا رفته، بقیه به تحصیلات عالی خود ادامه دادند و به درجه اجتهاد
نائل شدند و در شمار اعظم و علمای بزرگ درآمدند و به خاندان محلاتی در شیراز
استقرار بخشیدند. اینک بطور فشرده به ترتیب سن یادی از آنها می‌کنیم:

۱- شیخ محمد حسن محلاتی

نخستین فرزند مرحوم آخوند محمد علی محلاتی، شیخ محمد حسن
است که وی در سال ۱۲۴۵ قمری در محلات دیده به جهان گشود و به همراه
پدرش به شیراز آمد و به تحصیلات خود ادامه داد و به کسوت روحانیت درآمد
ولی اجل مهلت نداد و در حیات پدر در سال ۱۲۷۷ در سن ۳۲ سالگی در شیراز
به مرض وبا بدرود حیات گفت.

۲- شیخ محمد حسین محلاتی

دومین فرزند مرحوم آخوند، مرحوم شیخ محمد حسین است وی در سال ۱۲۴۷
قمری در محلات دیده به جهان گشود. مادرش دختر مرحوم حاج محمد بیك
محلاتی است که از نیکان و اخیار محلات بوده است او در اوائل جوانی بپدرش
به شیراز آمد و پس از فراگیری مقدمات و ادبیات برای تکمیل تحصیلات خود
به عتبات عالیات عراق مشرف شد و در آنجا پس از پایان تحصیلات از طرف اساتید